

UNIUREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an . . . . . 64 Lei
Pe jumătate . . . . . 32 Lei
In America pe an 3 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIUREA POPORULUI“, Blaj, Jud. Alba-de-jos

Director: **Alexandru Lupeanu-Melin**

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 3 Lei; a doua și a treia oră 2 Lei.

Nou abonament la „Unirea Poporului“.

Luând în socotință scumpirea hârtiei, începând cu 1 August 1923, abonamentul la gazeta noastră este următorul:

1 lună — — — — 6 lei.
3 luni — — — — 18 „
Până la anul nou — 30 lei.

Aceia dintre onorații abonați ai noștri, cari au plătit abonamentul numai pe jumătatea întâi a anului 1923, adică 27 lei până la 1 Iulie, sunt rugați să mai trimită câte 32 lei.

Redacția și Administrația.

Muzeul Târnavelor.

— Se adună lucruri vechi de-ale casei și gospodăriei țărănești. —

Viața veche a satelor noastre se prăpădește încetul cu încetul. Se infiripă zi de zi o altă viață în ținuturile românești. Femeile nu se mai îmbracă ca odată, nici nu mai țin rânduiala de demult în casele lor. Alte haine, alte țesături, alte vase. Au năvălit pretutindeni cartoanele, arniciurile și barșoanele. Pânza de casă nu mai are omenie. Cănepa se întâlnește numai în saci. Fetele și nevestele se îmbracă din sătri și din prăvălii. Lâna nu se mai voprește cu buruieni, că să iasă dintr'ansa covoare, cari să țină vieții de om. Dispar și lăzile vechi de nuntă. Dispar vasele și uneltele de gospodărie. Se duc toate pe calca neintoarsă.

Și cu dănele se călătorește și viața bătrânilor. Azi mâncă, dacă va vrea cineva să-și facă o icoană despre viața românească de demult, nu mai are de unde, că prin sate nu va mai avea ce căuta. Obiceiurile bătrâne se păresesc. Și-i păcat. E păcat, pentru că se pierde așa cea adevărată a satelor noastre.

În privirea vieții nu ne putem pune. Modernizarea este o trebuință. S'au schimbat împrejurările, se schimbă și înfățișarea vieții. Dar trebuie să mântuim totuși, ceea ce se poate mântui. Dacă portul satelor și rânduielele gospodăriei se schimbă, trebuie să mântuim acelea lucruri, cari cuprind viața de demult. Acest este el au **muzeele**.

Ce sânt muzeele? Nește case mari, bine îngrijite, unde se așază lucruri vechi sau nouă, cari pot să înfățișeze o anumită față a vieții. Sânt muzee de vechituri, de **antichități**, în cari se adună lucruri ce înfățișează viața de demult din negura vremilor; **muzee de naturale**, în cari se adună lucruri cari înfățișază viața firii, a naturii din anumite ținuturi ale pământului. Și sânt muzee de **etnografie**, cari înfățișază viața unui popor, cu obiceiurile și cu portul lui. Pot să mai fie și alte feluri de muzee.

Muzeele au mare rost pe lângă școli mai ales. Școlarii învață mult mai ușor și mai temeinic dacă și văd lucrurile despre cari învață. Invățând despre războaiele de demult, mai ușor își vor face o icoană despre ele, dacă pot să vadă urmele din vremea aceea.

Școlile din Blaj au avut muzee bune încă demult. Ele au fost făcute cu trudă și cu cheltuială multă, dar au răsplătit și truda și cheltuiala. Pe lângă liceul de băieți sunt și azi două muzee: unul de naturale și altul de vechituri pentru istorie. Mai nou s'au înființat încă două: unul de etnografie și celalalt de lucruri bisericicești.

Muzeul de etnografie este de vre-un an și ceva și are câteva lucruri bune. Acum se fac stăruințe să devină adevărat muzeu, având de scop să înfățișeze școlărilor Blajului și lumii înțelegătoare, viața de demult a **satelor românești de pe Târnavă**. La Blaj vin an de an tot mai mulți cercetători, oameni dornici să vadă urmele trecutului și școlile celea vestite dela noi. Și aceștia vreau să vadă nu numai urmele străduințelor culturale de demult, ci și satele din jur. Dar cercetarea tuturor satelor de pe Târnavă e lucru greu și anevoios. De aceea noi trebuie să ne străduim a înfățișa într'o casă anume toate satele, în lucruri vrednice de văzut. Trebuie să facem cât mai curând muzeul Târnavelor.

Muzeul etnografic al Târnavelor e încredințat Liceului de fete din Blaj și pentru alcătuirea lui se străduesc în deosebi dd. **Traian German**, directorul Liceului și **Alexandru Lupeanu**, profesor. D-lor umblă prin satele de pe Târnavă și adună lucruri privitoare la toate fețele vieții sătenilor. Adună țesături și cusături vechi, covoare, unelte de casă și de plugărie, cari zac prin celea colțuri ale lăzilor și ale podurilor. Le adună și le așază în muzeu, însemnând totdeauna satul și oamenii dela cari le primese. Sătenii noștri de pe Târnavă să știe deci, că trimișii muzeului din Blaj nu umblă în **hăsnărie**, ci îndeplinesc o muncă națională, care va fi o mândrie nu numai a ținutului nostru, ci a neamului. Mândrie și folos.

Deci oamenii noștri să fie cu toată bunăvoința față de muzeul Târnavelor, căci acesta va fi casa de mândrie a tuturor, va fi casa părinților, ale căror lucruri se vor păstra într'ânsul cu toată sfințenia.

Școala dela Valenii de munte.

S'a deschis de curând, ca de peste 10 ani încoace, marea școală de înalte învățături și mai ales de simțiri naționale, a d-lui profesor Nicolae Iorga. S'au adunat acolo oameni dornici de învățare sufletească din toate colțurile țării, ca să asculte cuvântul măestru al d-lui Iorga însuși

precum și a altor vestiți bărbați de cultură al neamului nostru. Universitatea de vară dela Valenii de munte e o școală de idealism, care intramă și întărește. Binefacerile ei, în zilele scăzute de astăzi, nici nu se pot prețui. Intre multele glorii curate, cari încunună fruntea de apostol a d-lui Iorga, școala dela Valenii este, fără îndoială, una dintre celea mai alese.

Cum stă lumea și țara.

Serbările dela Sibiu și Rășinar.

Serbările intru pomenirea mitropolitului Andrei Baron de Șaguna, dela a cărui moarte s'au implinit 50 de ani, s'au desfășurat cu mare pompă la Sân-Petru. Oaspeții au început să sosească de Miercuri, 13 Iulie. Astfel au sosit arhieriei din vechiul regat și cei greco-orientali din Ardeal. Tot atunci au sosit și o mare mulțime de fruntași ai Partidului Național, căruia mitropolitul Șaguna i-a fost într'o vreme conducător.

Joi dimineața, în ziua de Sân-Petru, au sosit Maiestățile **Lor Regele și Regina**, Prințul Carol, moștenitorul Tronului, Prințul Nicolae și principesele Elena și Irina, cum și toți miniștri, afară de d. Vintilă Brătianu, care nu sosise încă din străinătate. Curtea regală și miniștri au luat mai întâi parte la serbarea militară dela **Școala de cavalerie**, apoi s'au început serbările de pomenire pentru Șaguna.

Cu o mulțime de căruțe și cu automobile lumea s'a dus în **Rășinar**, unde s'a slujit o liturghie în biserica cea mare lângă care doarme Șaguna, apoi un parastas, la care a fost de față Curtea regală, miniștrii și oaspeți mulți. La acest parastas membrii comitetului de-o sută al Partidului Național s'au înfățișat în grup impunător, în frunte cu dd. Maniu, Vaida, Goldiș și alții. Maiestatea Sa Regele a invitat pe conducătorii Partidului național să ia loc în loja regală.

După parastas s'au ținut cuvântările de pomenire. Au vorbit: Mitropolitul **Bălan** al Sibiului, Mitropolitul Primat **Cristea**, **Ion Brătianu** în numele guvernului, d. **Goga** în numele Academiei, d. **Valer Braniște** în numele Asociațiunii, preotul **Plotogea** și primarul satului. Dl Iuliu Maniu, care era să vorbească în numele Partidului Național, n'a fost luat în lista cuvântătorilor. De aceea membrii Partidului Național, întorși la Sibiu, s'au adunat în sala dela „Unicum“ și au ținut acolo o adunare de pomenire a parte, unde au vorbit dd. **Maniu** și **Goldiș**. Sala cea mare dela „Unicum“ abia a putut să cuprindă pe fruntașii sosiți din toate părțile.

În aceeași zi de Joi s'au mai ținut în Sibiu: o ședință de pomenire în catedrală, cu

coruri bisericești și cuvântări, și, o masă mare în onoarea Familiei Regale. Încă atunci noaptea M. Sa Regele a plecat apoi spre Sinaia, însoțit de Altețele lor Regale prinții și principesele, iar M. Sa Regina a plecat spre Cluj, ca să viziteze spitalele din acel oraș, Turda și Aiud.

Din lumea largă.

Când nor, când senin,
la Lozana

Pacea din Răsărit nici până astăzi nu s'a putut încheia. Se vestise deatâtea ori, că lucrurile merg bine la Sfatul de pace din Lozana, dar iscăliturile s'au tot amânat să se puie pe contract. Turcii nu se dau ușor la brazdă. Se țin sus la târg. În săptămânile trecute le sârise țandăra din te miri ce și Ismet pașa, trimisul turcesc, iar a făcut pe măniosul. Într'o bună dimineață a strâmbat din buze și a zis: nu iscălesc! Nu vrea să iscălească până nu se invoiesc marile puteri să-și retragă vapoarele de război din apele turcești deodată cu armatele de pe uscat. Mai sunt apoi neînțelegeri și pentru fântânile de petrol dela Mösul. Într'o vreme era gata-gata să se strice toată isprava de până aci dela Lozana. Marile puteri au bătut însă cu piciorul în pământ și Turcii văzând, că nu-i de glumit cu europenii, de frică au lăsat-o mai pe jos, așa că delegații dela Lozana iarăș s'a intrunit și pertractează... Până când? Nu poate proroci nimenea.

Călduri mari în Apus.

În Franța, Anglia și Olanda sunt, de-o vreme încoace, călduri foarte mari. Din cauza căldurilor se încovoie șinele dela căile ferate, încât în unele părți au trebuit să se oprească trenurile. Șinele încovoiate au făcut să se răstoarne două vagoane ale unui tren accelerat, care mergea spre Port d'Atelier. În Franța mor oameni de căldură. Tot asemenea în Anglia. La Londra au murit până acum 18 persoane. În Olanda încă au murit, tot de căldură, 60 de oameni.

Încă tot prin străinătăți...

— Mai sunt zece mii de prizonieri români în Rusia. —

Știri sosite la București din Rusia spun, că în întinsa țară a muscalilor mai sunt și astăzi până la 10,000 de foști soldați în armatele austriece și ungurești, ținuți acolo în decursul războiului ca prizonieri. Dintre aceștia numai în orașul Moscva trăesc 4000 ca lucrători în fabrici, ori ca lucrători de pământ prin guberniile din jur. Alte vre-o 4000 sunt în Rusia de miază-noapte, resfirați prin sate pe la țărani, ori unii chiar înșurați și gospodăriți acolo. Aceștia au neveste rusoici și nu se mai întorc. Mulți mai sunt încă și prin lagăre, uitați prin Siberia și pe aiurea.

Cine știe pe câți dintre aceștia li așteaptă acasă, cu mult dor, neveste, copii și părinți întristați!

Una dintre multele vizitații

canonice ale Preasfințitului IULIU al Gherlei.

Nobilul Episcop al Gherlei, Prea Sfinția Sa Dr. Iuliu Hossu săvârșește într'adevăr minuni, căci în fiecare an, de când Dumnezeu preasfântul l-a pus în fruntea vastei dieceze a Gherlei, cu un zăl adevărat apostolic, care nu cunoaște margini nici oboseală, vizitează fiii săi sufletești din toate ținuturile diecezei sale, mângându-i, învățându-i, ca să-i poată mântui conform poruncei dumnezeescului Învățător. Așa și în primăvară a vizitat deosebite ținuturi ale diecezei și acum mai aproape părțile sudice ale Sălajului, împreună cu cele două centre de plasă Crasna și Șimleu, care e un vechiu focal de cultură al județului Sălajiu. Lucru foarte firesc, că Prea Sfinția Sa în toate locurile a fost obiectul unor manifestații extraordinare de însuflețite, fiind primit pe toate locurile cu mult entuziasm, porți de triumf, banderii, steaguri, coruri etc. și cu inimi pline de iubire fiască, cu deosebire a fost bine primit P. S. Sa Episcopul în districtul protopopesc al Băseștilor acum-a doi ani și anul trecut în districtul Eriului cu însuflețire de nedescris. Tot așa acum în parohiile din districtele protopopești a Periceului și Valcăului etc. sfârșind de-ocamdată cu Șimleul.

În 7 Iulie n. după masă la orele 3 și-a făcut intrarea triumfală P. S. Sa Episcopul în orașul Șimleu, unde încă afară de oraș, bunul popor din Cehei, parohia cunoscutului scriitor bisericesc părintele protopop Alimpu Coste, în două locuri, la două porți de triumf l-a întâmpinat cu multă căldură, fiind apoi primit cu multă pompă în Șimleu, unde după sosire și bineventări din partea primarului orașului Șimleu, Dl Aurel Tarța curatorul bisericii, dl Filip și o elevă a școlii medii, predându-i un buchet, a intrat în sfânta biserică și a săvârșit, încunjurat de doisprezece preoți, împreună cu canonicul Dr. Petiu Fabian, protopopii Bălibanu și Coste, rugăciunile dela Litie, după cari în una din salele liceului au fost recepțiile, unde întâi a primit clerul din Sălaj condus de protopopul Antoniu Bălibanu, apoi clerul romcat. etc. După recepții P. S. Sa a făcut mai multe vizite, pe la diferite căpetenii ale directorilor privați, profesorii liceului, a școlii medii și agricole etc. vr'o 40 de familii, precum și pe la săraci și bolnavi. În 8 Iulie Duminecă, pe la 8 ore dim. P. S. Sa a săvârșit, încunjurat de 32 preoți, între cari canonicul Dr. Petru Fabian, protopopii Bălibanu, Coste, Cupșa, Olteanu și 27 preoți, sfânta Liturghie, cu o deosebită evlavie, fiind de față nu numai ce are Șimleul, ci întreg Sălajul mai ales, mai select, domni, doamne, ba și învecinatul județ al Bihorului, în frunte cu bărbatul integru al națiunii, fostul prim ministru și actualul președinte al partidului național, Dr. Iuliu Maniu. S. Liturghie a fost săvârșită cu o adâncă pietate de toți preoții, la care cântările sfinte le-a subministrat frumosul cor al măiestrului de cor dl Emil Molnar. După sfta Liturghie P. S. Sa Episcopul a rostit o predică, cap de operă, îndemnând atât pe intelectuali, cât și pe țărani să țină cu sfințenie la credința strămoșască, dela care, să nu fie în stare a-i abate nici oazele cele mai neodihnite dela Sibiu, nici prostiile pocăiților. Predica a fost ascultată de peste 10.000 suflete (zece mii).

Pe la orele 11/2 vr'o 250 inși au luat parte la banchet, unde a tostat Dr. Meseșian, P. S. Sa Episcopul, Dr. Iuliu Maniu, profesorul de univ. din București Tzigara Samarcas, Dr. Aciu, etc. La 5 ore ne-am adunat în sala festivă a liceului „Simeon Bărnuțiu“, unde despărțământul Șimleu al Astrei, sub prezidența

de onora al M. Sale Regelui Ferdinand, a aranjat un bogat și ales matineu, cu concursul conferențiarului profesorul Tzigara Samurcaș și a artiștilor dela Teatrul Național din București, a domnișoarei Dora Meseșianu, luând parte în frunte cu Ilustritatea Sa Episcopul Dr. Iuliu Hossu toți intelectualii, cari au fost și la s. Liturghie. Programul bogat al matineului, s'a desfășurat foarte frumos. Între altele s'a reprezentat o piesă alegorică, omagială, prelucrată, localizată și aranjată de dna Elena Dr. Aciu n. Fabian și dedicată Înalt Prea Sfințitului Părinte Dr. Iuliu Hossu Episcop al Gherlei. Rolurile le-au avut elevii și elevele din Șimleu, de cari s'au achitat cu multă gingășie și pricepere profundă și cu deosebire surorile Nora, Bibi și Mica Ossian, reprezentând cele trei luni ale primăverii. Rolul principal l-a interpretat dsoara Cornelia Maior, cu mult sentiment și se poate spune cu adevărată artă, că ne-a fascinat și în ochii auditorului străluciau lacrimi. Timpul, prin solii săi, micuțele Lucia Pop, Iuliana Aciu și N. Talos își chiamă pe rând lunile după anotimpuri, cari prezentându-se, îi oferă Bunului Părinte daruri din ce produce natura în zilele lor, cununite de flori, corbițe cu struguri, cu cireșe, iarna, pomșori de Crăciun, vânat etc. și fiecare își exprimă sentimentele omagiale în mod atât de dragălaș, că publicul după fiecare apariție, a erupt în aclamațiuni. Cele 12 luni, cu Timpul și pagii, la fine au format un tablou feeric.

Timpul, torcând firul vieții, învârtite neîntrerupt fusul și întregește ceace lunile nu au istorisit din viața Episcopului sărbătorit Fiecare lună espune ce eveniment mai însemnat a înregistrat în cursul vieții Sale, când s'a născut, unde a studiat, când s'a denumit de Episcop, când s'a preconizat etc. etc.

Prologul dela început precum și strofele recitate la fine de Timpul erau sublimе, din care dăm aci câteva versuri:

»Cu ceasuri lumea mă măsoară
Sunt Timpul... vin și soad și cresc,
Sunt mâna Tatălui ceresc.
Eu torc a veacurilor fire
Ascuns și nepătruns la fire
Nasc lumi și iar le prăpădesc
A vieții carte o scriu
Nu este mort, nu este viu
Să nu fie indus la mine,
Eu sting măriri ș'aprinđ lumine
Peste-al morților scriu

Voi dragi solii ai lumilor
Porniți la drum în grabnic zbor
Și spuneți tot ce-aveți de spus
Despre trimisul lui Isus
Primit aici cu drag, cu dor».

Iar la fine:

»Vedeți, l-am ocrotit mereu
Pe scumpul nostru arhieru
Și din voința Domnului
Podoabe-aștern în calea lui
Și greutăți i-aștern mereu
Căci a ta soarte pe pământ
Din trudă lacrimi și avânt... etc.»

Se termină cu versurile:

»Să aibă dar de mângâiere,
Să simtă-a cerului putere
Saltând într'al tămâiei fum
Ș'n ceasul morții ea și-acum».

A urmat apoi conferința simpaticului profesor universitar Tzigara-Samurcaș, despre artă arhitecturii, care ca introduceere a spus, că rămas *turtit* când a văzut aici în Ardeal, c deosebire acum aici în Sălaj, atâta religiozitate, din partea tuturor și a intelectualilor că și a țărănilor, da *turtit* când a văzut atât stimă, iubire și alipire față de Înalt P. Sfințiu

Episcop Iuliu al Gherlei, după cari ne-a conferențiat apoi despre mănăstirile și bisericile din vechiul regat și Ardeal. A fost răsplătit cu aplauze frenetice. Tot așa și dl Baldovin și dna Saghinean, artiști dela Teatrul Național.

La sfârșitul matineului Inaltul Arhiereu a mulțumit între ovațiile grandioase al mulțimei pentru alipire, după cari urările de „trăiască” nu mai conteneau.

Seara la 9 tinerimea sălăjană universitară a aranjat o serată dansantă, care asemenea a reușit splendid.

Delacrasna.

Grăunțe sufletești.

Învățătura bisericii despre beuturile bețive.

Necumpătul în ce privește beuturile bețive aduce cele mai mari nefericiri asupra bețivilor și a familiilor lor.

Groaznic a fost războiul cel mare dela 1914—1918; jertfele acestui războiu abia se pot calcula, și cu toate acestea jertfele beției și a necumpătului cu beuturile bețive sunt cu mult mai mari. Cam 3 din 4 părți dintre bolnavii spitalelor sufer boalele în urma necumpătului cu beuturile bețive și iarăși 90 la sută dintre cei cu boală uscată mor tot pentru că au fost necumpătați în beuturile bețive. Dară e mai bine dacă arăt pe rând, cum strică necumpătul în bețurile diferitelor mădulare ale trupului:

1. Beutura prea multă nimicește sucurile stomacului. Urmarea este, că bețivii își pierd pofta de mâncare și apoi capătă tot felul de boale de stomac.
2. Atacă ficatul (maiul) și produc tot felul de boale de ficat, cari nu se mai pot vindeca.
3. Inima are și mai mult de suferit, fiindcă beuturile bețive fac ca inima să bată mai des decât de regulă. (Doctori vestiți spun, că inima unui beutor bate la zi cam cu 5 până la 20 de mii mai de multeori decât la oamenii cumpătați).
- Prin această muncă degeaba, inima însă slăbește și, când trupul omului este atacat de vre-o boală, ea nu mai poate suporta boala și se oprește pe neașteptate, producând moartea mai degrabă decât ar crede omul.
4. Sângele bețivilor se urcă la cap, produce dureri de cap și câte odată chiar și gută (dâmbლაუ).
5. Produce căldură la gât, în care pătrunzând aerul rece se desvoaltă răceală, răgușală și voce declară.
6. De foarte multeori produce și boală de apă, fiindcă rărunchii au prea mult de lucru și nu pot prelucra multa bețură.
7. Slăbește puterea trupezască și astfel trupul bețivilor nu poate suporta boalele.

Bine înțeles, că nu toate aceste neajunsuri îl atacă deodată pe bețiv, ci alcoolul atacă, asemenea unui dușman isteț, totdeauna acel mădular al trupului, care este mai slab. Și ceea ce e mai trist, urmările beției se arată de regulă târziu, când doctorul nu mai poate ajuta nimica.

Necumpătul în beuturile bețive slăbește și mintea, dar mai cu samă aducerea aminte, de aceea sunt bețivii atât de uituci și nu prea se țin de cuvânt.

Beția apoi strică omenia și cinstea; bețivilor le place să se sfâdească și să se bată și de cele mai multe ori își uită și de poruncile Domnului, dar mai cu seamă de a șasa, care ne poruncește, să nu curvim; bețivul nu știe niciodată să-și împărțească banii, devine risipitor, astfel familia sa sărăcește, femeia nu mai are cu ce se îmbrăca, copiii flămânzează și umblă sdrențoși, ca vai de capul lor, pentru că n'are cine li îngrije. Bețivii de regulă sunt și leneși, fug de lucru ca dracul de tămăie,

pentru că beutura cea multă le slăbește trupul și-i face netrebniți la muncă. Și toate aceste ar fi cum ar fi, pentru că-l nefericesc numai pe bețiv; este însă o altă nefericire și mai mare și anume: Copiii bețivilor de regulă sunt nesănătoși, proști, fără putere, de multe ori idiști și nebuni și astfel nefericiți. De aceea bețivii ar trebui despărțiți de muieri, și mai cu seamă ar trebui, ca muierile lor să se ferească de ei, cel puțin când se află în stare de beție.

Iată pentru ce sprijinește biserica reuniunile (tovărășiile) antialcoolice (impotriva alcoolului).

„Celce vrea să vină după mine”, — zice Domnul nostru Isus Hristos la Marcu 8, 24 — „să se lapede de sine”. Creștinii cei vechi se rețineau dela bețuri, urmând pilda sfântului Ioan Botezătorul.

Nici când nu s'a beut atâta, cât se bea acuma după războiu. De aceea ar trebui, ca preoții noștri să înființeze astfel de reuniuni, în cari să se înscrie cât mai mulți. Aceste reuniuni au două feluri de membrii, unii abștinenți și alții temperanți. Abștinenți se numesc aceia, cari se jură cu mâna pe sfânta Cruce și Evanghelie, înaintea sfântului altar, că o anumită vreme sau toată viața lor nu vor bea nici un fel de bețură. Temperanți se numesc aceia, cari fac jurământ, că nu vor bea anumită vreme mai mult de 1/4 de litru de vin, 2 păhare de bere, 1 păhar de vinars la zi, ori că vor bea numai vin și bere în măsura pomenită, vinars (țuică) însă de loc.

Fericită parohia, în care s'a făcut astfel de reuniune, dar și aceea, în care oamenii, chiar și fără reuniune, s'au hotărât să nu sufere între ei beția. Cea mai mare răsplată pentru scriitorul acestor șire ar fi, dacă cât mai mulți cetitori și-ar da bine seama de urmările triste ale beției și s'ar feri de ea.

DE PRIN SATE.

Serbare școlară în Ganfalău.

În ziua de 12 I. c. (ziua de Sf. Petru și Pavel) a avut loc serbarea de fine de an a școlii primare de stat din Ganfalău (jud. Târnava-mică). Solemnitatea a început cu Imnul-regal cântat de corul elevilor. Au urmat apoi declamări și dialoguri. Inv. dir. Baziliu V. Popa face darea de seamă despre momentele mai însemnate ivite în viața școlară în cursul anului trecut. A urmat apoi un marș, iar Preotul Aron Moldovan a încheiat serbarea.

După aceasta a urmat în liber diferite jocuri naționale executate de școlari.

La 8 ore seara s'a aranjat o petrecere în curtea școlii, la care au luat parte mai mulți tineri funcționari din Diciosânmărtin, Cuștelnic și Boziaș, precum și o frumoasă cunună de domnișoare. — *Vasilica Cuștelceanul.*

Pentru părinți.

Primirea în internate.

Părinții cari au copii de școală și vreau să-i așeze la toamnă în internatele din Blaj (băieți sau fete) să aibă grijă să facă din bună vreme cererile de primire, adresate Preavenatului Conzistor Arhiepiscopesc. Aceste cereri trebuie să sosească la Blaj, până la 10 August. La rugărilor celor ce n'au mai fost în internatele din Blaj trebuiesc alăturate: certificatul școlar din clasa ultimă și carte de botez. Cereri trebuie să facă și cei ce anul trecut au mai fost în internate.

Plata în internate: 5000-lei pe anul întreg, din cari 2000 la înscriere, iar 3000 în

2 rate după vacanțele de Crăciun și Paști. Afară de această taxă fundamentală se mai plătește de fiecare copil la înscriere câte 100 sau 200 lei (dupăcum copilul a mai fost sau nu în internat) pentru instalare (cheltuieli de așezare) și altă 100 lei pentru stricăciuni ale mobilelor. În cererile de primire părinții copiilor trebuie să scrie nesmintit cumcă cunosc condițiile de primire și că se obligă a-le împlini întru toate.

Știrile Săptămânei.

Târgurile. 1 August: Ardihat, Bazna, Miercurea Murășului, Olpret, Sângeorgiul-săseș, Vaida-Recea. 2 Beiuș, Caransebeș, Lipova, Petriș. 3 Deva, Miheș. 5 Măgheruș. 6 Ocna-băi, Preșmăr. 7 Brețcu.

— **Fieca ministrului.** Cetim în gazeta „Alba-Iulia” nr. 30 dela 15 Iulie: „Sângele apă nu se face”. Aflăm că zilele trecute s'a celebrat la Sinagoga mare din București cununia religioasă a domnișoarei Silvia Văitoianu, fiica dlui Arthur Văitoianu ministru de interne, eu dl dr. Hönig, directorul sanatorului „Olănești”.

— **Călătorie fără plată la Paris.** Un muncitor din București auzind, că la Paris lucrul se plătește bine, s'a hotărât să-și încerce norocul și pe-acolo. Dar n'avea bani de drum. S'a socotit el cât s'a socotit și s'a acățat sub un vagon de-al acceleratului și în trei zile a fost la Paris. Mai târziu la fabrică au aflat, că nu are pasaport și l'au dus la consulatul român. La consulat și-a povestit omul călătoria și-a spus cum a trecut pe pământ francez fără de-ai cere cineva pașaport la graniță.

— **O explozie groaznică** s'a întâmplat zilele trecute la Băile Herculane. De sub dărâmaturi până acuma au fost scoși 5 morți și mai mulți răniți.

— **Testamentul baronului Iosika.** Murind Baronul Iosika conducătorul politic al ungușilor dela noi, întreaga lui avere de 4 miliarde și-a lăsat-o soției lui și n'nici un ban spre scopuri de binefaceri culturale ori naționale.

Iată cât de mare i-a fost dragostea de neam!

— **Nenorocire.** Din negrija proprietarului la fabrica de țigărie din Arad s'a prăbușit un cuptor mare de ars țigle și-a omorât mai mulți oameni. Proprietarul a fost tras la răspundere.

— **Tot câinii turbați.** În județul Alba-inferioară zilele trecute au fost mai multe cazuri de turbare. Așa în Ighiu un cal de-a lui Simion Muntean turbând a mușcat 60 de vite. În Bucerdea, lui Amos Floria i-au murit de aceeași boală câteva oi. O vulpe turbată a mușcat mai multe vite în hotarul Zlatnei, semn, că boala aceasta s'a legat și de unele dintre sălbătăciuni. Un câine cu acelaș năcaz a îngrozit lumea din Șard și Ighiu, rânind, până n'a fost pușcat, și câțiva oameni.

— **Din Viena.** Poliția orașului Viena a închis pe 30 ofițeri, cari au încercat să omoare pe ministrul președinte al Austriei și alți oameni politici.

— **Ofițeri poloni în România.** Ofițeri poloni din toate regimentele au plănuit o călătorie în România sub conducerea generalului Rosvadvosky. Ofițerii vor vizita Cernăuțul, Chișinăul, Bucureștii și orașele mai însemnate ale Ardealului.

— **Hoție cu o țigară.** Un domn călătorie spre București. La Brașov s'așează lângă el un altul. Aprinde o țigaretă apoi îl imbie pretinește să i-a și el una. A luat. Și era un tăbac foarte bun! De la o vreme însă adoarme ca mort. Când se trezește, îi lipsesc 20 de mii lei și cel ce l-a imbiat cu țigaretă nicăiri.

— **Isprăvile beției.** O bandă de bățuși beți i-au zdrobit cu lovituri de par capul bietului Vasile Felecan, țaran harnic din Mănăstur. Trei din ei au fost prinși și să credem că și-au câpătat răsplata.

— **Lăcomia mărilor.** S'a scufundat mai dăunăzi vaporul Raymond, iar dintre oameni numai patru marinari s'au mântuit, cari au ră-tăcit vreme de 19 zile cu o luntre pe valuri. Dintre ei trei au murit sfârșiți de trudă și suferință și abia unul a scăpat cu viață.

— **Nu călătoriți pe vagoane.** Pe cooperișul unui vagon de clasa doua ce mergea de la Feldioara la Cluj s'au urcat doi soldați și doi civili. Ajungând trenul la podul Boșului, ferele de-asupra ale podului le-a retezat capetele la civili, iar pe soldați i-a rănit greu.

— **Stup ucigaș.** Un preot francez a cumpărat un stup. Ducându-l către casă, albinele au eșit din coșniță și-atâta l'au împuns pe bietul om până l-au lăsat mort.

— **A inebunit de groază.** O femeecam de 22 ani, a făcut arătare la tribunalul din Iași contra bărbatului ei, care o bătea și-o batjocorea rău. Din întâmplare era și bărbatul acolo și-i făcea din când în când nește fețe răstite, de băga în groază pe biata femeec. Astade-odată își duce mâna la inimă, zbiară una, apoi s'aruncă asupra judecătorilor. A fost chemat ajutor, și femeia nebună a fost dusă la Socola.

— **Lipsa de hârtie.** Am scris în numărul trecut al gazetei noastre despre scumpirea hârtiei. Acum băgăm de seamă, că nu numai că prețul hârtiei amenință cu urcarea, dar că are să urmeze și lipsa hârtiei pentru gazete. Fabricile nu vreau să mai lucreze hârtie de gazetă. Ziarele din București au început să iasă, chiar de pe acum, în pagini mai puțin decăt de obicei, plângându-se că n'au hârtie. Ne vom pomeni azi-mâne, că nici nu vor mai putea să apară gazetele pentru lipsa hârtiei. Slabă treabă.

Prețul banilor străini.

Pe la mijlocul săptămânii trecute s'au plătit la București:

1 dolar cu	208 lei
1 franc francez	12 lei 30 bani
1 liră engleză	915 lei
1 liră italiană	9 lei
1 coroană cehă	6 lei 10 bani
100 coroane ungurești	1 leu 80 bani
100 coroane vieneze	— 29 bani

Poșta Gazetei.

V. Arimie, Călvășar. Suma de 57 Lei am primit-o și sunteț achitat până la 30/VI. 1923.

Sofren Gîrz, Șimleul-Silvaniei. am primit suma de 27 Lei și sunteț achitat până la 31 Decembrie 1923.

Redactor responsabil IULIU MAIOR.

Librăria Seminarului teologic greco-cat. în Blaj.

Cărți bisericești.

	Lei
Apostolul, sau faptele și epistolele ss. Apostoli f. 4., crudo 50— leg. în pânză	140—
Euhologiu, crudo 30 lei., leg. în pânză	70—
Liturgier, broș. 30 lei., leg. în pânză	75—
Orologier, crudo 30 lei., leg. în pânză	70—
Octoih mic, 80 erudo 15 lei., leg. simplu	35—
Pentecostar mic, 80 erudo 15 lei., leg. simplu	35—
Octoih și Pentecostar, legat într'una	60—
Prohodul Domnului, Nostru Isus Hristos	3—
Psaltire, broș., 12 lei., leg. simplă	50—
Triod, crudo 60 lei., leg. în pânză cu călcăiu de piele	160—

Rânduiala sf. Ungori, carea se cântă de un preot	1—
Strajnic, ciril, crudo 10 lei., legat	50—
Antologion sau Mineiul, care cuprinde în sine slujbele dumnezeesților sărbători, ala Născătoarei de Dumnezeu și ale sfinților peste an după rânduiala bisericii răsăritului de legea grecească, Tomul I. cr. 120 leg. în pânză cu călcăiu de piele	240—
Tomul II. III. cr. 160 leg. în pânză cu călcăiu de piele	300—
Evagelia, cr. 100 lei., leg. în pânză cu călcăiu de piele	220—
Evangeliia, dela s. liturgie și inserat din ziua întâie a învierii Domnului Hristos, în 7 limbi	10—
Acatistier, carte de rugăciuni, leg.	20—
Domnului să ne rugăm, cârticică de rugăciuni și cântări	4—
15 Iulie 1923.	

Spriginiți întreprinderile românești!

AVIZ.

Fabrica de piele „TÂRNAVA“ soc. com. în Blaj cumpără cu prețuri bune piei nelucrate.

— Incredințații fabricicii pentru a cumpăra pieile sunt Domnii: ADRIAN NYERGES și IOAN BLAGA, comercianți.

Se primesc spre argăsire, cu plată puțină, și piei aduse numai spre lucrare în fabrică. (38) 5-5.

In toate librăriile din România

și în celea ce vând cărți românești în America și în Iugoslavia

Cereți cărți de teatru

pentru diletanți și prunci de școală precum și CALENDARE de ale lui

(44) 2-6. Ioan Baciu din Lugoj, Banat

„PATRIA“

bancă pentru credit, comerț și industrie, societate anonimă — Blaj.

Indeplinește toate lucrările de bancă, dă împrumuturi, pe cambii, hipotecare și cont-curent, primește depuneri spre fructificare, mijlocește plățirea cecurilor americane.

Are un magazin de lemne „PLUGARUL“, unde se vinde tot felul de lemn pentru clădiri și mășari, lemn de foc, pari de vie.

Fabrica sa „VULCANUL“ produce cărămida și țigla cea mai bună.

Prăvălia sa „CONSUM“ vinde toate negoatele pentru trebuințele casei și pentru economie. Are ferărie bogată și tot felul de unelte. Are filială în Teiuș.

Se ocupă cu toți ramii de comerț.

Adresa telegrafică

„PATRIA“

Telefon, în Blaj Nr. 9, în Teiuș 11.

Adresa băncii:

„PATRIA“, BLAJ.

(10) 20 52.

AVIZ!

Subsemnatul aduc la cunoștința On. public din loc și jur, că mi-am aranjat din nou restaurantul și hotelul meu din strada Timotei Cipariu. Se vor căpăta totdeauna mâncări gustoase, beuturi bune și curate. Pentru călători am 3 odăi curate la dispoziție.

Pe lângă aceasta am câștigat și brevetul de primul depozit mare de spirt și pot servi pe domnii crișmari din jur cu spirt curat, cu prețurile cele mai moderate.

Cerând sprijinul On. public dar mai cu seamă al dlor preoți și învățători, asigur serviciu prompt, cinstit și bun.

Cu stimă:

IOAN MARTIN,

proprietarul hotelului restaurant din str. Timotei Cipariu.

(43) 4-5.

Se recomandă școlilor primare și secundare de fete

Fetița orfană piesă de teatru cu cântări și jocuri, pentru te-

țițele de școală, în 2 acte, de A. MELIN. Piesa e o feerie frumos închiegată din elementele basmelor noastre populare și s'a jucat până acum cu mare succes în mai multe centre școlare din Ardeal, ca în Blaj, Sibiu, Orăștie, Baia mare, Șimleul Silvaniei, etc. De vânzare la toate librăriile. Prețul 3 lei.

Oricine are ceva de vândut ori de cumpărat, să publice în „Unirea Poporului“, prin ajutorul căreia s'au făcut și până acuma mai multe târguri bune. Prețul de publicare se află în fruntea gazetei la partea dreaptă și este mai ieftin decăt al tuturor gazetelor din țară. Bani se trimit înainte, altfel nu putem publica.